

[Ministeren for Grønland.]

kaldte fødestedskriterium. Denne lovbestemmelse er opretholdt i § 10 i det her forelagte forslag, og Grønlands landsråd har givet sin tilslutning dertil. Det i bestemmelsen omhandlede dispensationsnævn, der kan dispensere fra reglerne i bestemmelsen, er ligeledes foreslået opretholdt, men Grønlands landsråd har dog, som det vil fremgå af bemærkningerne til forslaget § 10, ønsket spørgsmålet om nævnets fortsatte beståen taget op til overvejelse efter en periode på 10 år.

Reglerne om anvist bolig er foreslået udformet således, at spørgsmålet om fastsættelse af boligbidrag for hjemmehørende og ikke-hjemmehørende tjenestemænd fremtidig fastsættes ved aftale med organisationerne, jfr. herved lovforslagets § 15. Det er i bemærkningerne til denne bestemmelse fastslået, at aftale om sådant boligbidrag også for ikke-hjemmehørende tjenestemænd, der for tiden har fri bolig, skal være indgået så betids, at en boligbidragsordning kan gennemføres med virkning fra den 1. januar 1972.

Loven om pension til statens tjenestemænd m. v. i Grønland er ligesom loven om statens tjenestemænd i Grønland i videst muligt omfang søgt udformet på linje med den tilsvarende danske lov. De særlige nydannelser vedrørende ægtefællepension, opsat pension samt om opsparing af pensionsalder og kvalificeret pension som følge af invaliditet er således foreslået overført til den grønlandske lov.

Der er dog foreslået særlige regler for Grønland vedrørende ret og pligt til at søge afsked med pension. Efter den nugældende grønlandske tjenestemandsløvs indtræder pligten til at afgå fra tjenesten ved det fyldte 65. år, og en tjenestemand har ret til afsked med pension efter at være fyldt 60 år.

De tilsvarende aldersgrænser i den danske lov er 70 og 67 år. Ikke-hjemmehørende tjenestemænd har ifølge den nugældende grønlandske tjenestemandsløvs yderligere ret til afsked med pension fra det fyldte 55. år under forudsætning af, at den pågældende tjenestemand forud for afskedigelsen erklærer sig villig til at overgå til honorarlønnet beskæftigelse i en passende stilling uden for Grønland.

Det nu fremlagte forslag foreslår disse afvigende bestemmelser opretholdt, dog således at der ikke stilles denne særlige betingelse, men i stedet krav om 10 års tjeneste i Grønland fra det 45. til det 55. år. Tjeneste i Grønland i 10 år fra det fyldte 45. år giver adgang til en særlig gunstig pensionsanciennitetsberegning.

Jeg kan om disse spørgsmål henvise til lovforslagets § 2, jfr. § 24 sammenholdt med § 29 i lovforslaget om statens tjenestemænd i Grønland samt bemærkningerne til disse bestemmelser.

Baggrunden for sådanne særlige regler er, at tjenesten i Grønland erfaringsmæssigt har vist sig at være mere belastende end i Danmark på grund af de klimatiske forhold, men også på grund af de hyppige ændringer i samfundsstrukturen. For de ikke-hjemmehørendes vedkommende gør sig yderligere det forhold gældende, at tjenesten forrettes uden for deres hjemlige miljø.

Jeg vil gerne understrege, at disse for tjenestemandene gunstige regler er foreslået gennemført også af hensyn til Grønlandsadministrationens effektivitet, idet man har erfaring for, at en udskiftning af tjenestemandene i Grønland som oftest er ønskelig ved de foreslåede aldersgrænser.

Lov om tjenestemandslønninger m. m. og klassificering af statens tjenestemandstillinger i Grønland afviger mere fra den danske lønningslov end de to første love, og dette skyldes især det tidligere omtalte særlige lønsystem i Grønland med forskelligt lønniveau for hjemmehørende og ikke-hjemmehørende tjenestemænd.

Som det vil fremgå af de almindelige bemærkninger til loven, tilsigter denne dog i øvrigt i videst muligt omfang en parallelisering med det nye tjenestemandssystem i Danmark, idet man ligesom i den danske lov opererer med 40 lønrammer og samme antal skalatrin inden for disse lønrammer som i den danske lov, dog med reducerede grundlønninger som følge af det særlige grønlandske lønniveau. Til ikke-hjemmehørende ydes Grønlandstillæg til lønnen efter lovforslagets § 24, stk. 2 og 3.

Ligesom i Danmark har man søgt lønrammerne fastlagt således, at generelle lønforbedringer ikke bliver konsekvensen af lovforslagets gennemførelse bortset fra de lønforbedringer, som en evt. ændret